

Aşağıdaki paragrafların ana düşüncelerini altlarına yazınız.

Çimleri iştahla yiyen keçiler gördüm. Dişlerinin arasında ot, sanki yeniden diriliyormuşçasına yiyorlardı. Suya eğilince suyun güzelliğini gördüm. Hayvanlar ihtiyaçlarını gideriyorlar bununla; ama üzerine ben bir şiir yazdım. Tabiatın şiirini; oysa, mutlu keçi hiçbir zaman şiir yazamayacak. Beni ondan ayıran, onun iştahla yediği çim yahut suya dudaklarını değdirişi değil, yazdığım şiir.

Ana düşünce:

Televizyon izliyorum. Sunucu telefondaki seyirciye soruyor: Bugün neyi kutluyoruz? Seyirci cevap veriyor: Atatürk'ü kaybedişimizin 64. Yıldönümünü... Şaşırıp kalıyorum. Bunların ağzından çıkamı kulağı duymuyor galiba. Ne zamandır bir kişinin ölümü kutlanıyor? Hele bu kişi Atatürk'se... Biz ölüm yıldönümlerinde Atatürk'ü anarız, kutlamayı düşmanları yapar. Görüyorsunuz dili bilmemek insanı ne duruma düşürüyor.

Ana düşünce:

Dilimiz, konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yıllardan beri, durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu, bir buyuran oldu diye değil, değişmesi gerektiği için, değiştirmek zorunda olduğumuzdan, içimizden duyduğumuz için değişiyor. Elimizdeki dille, dünden kalan dille, isteğimizi söyleyemediğimiz için değişiyor.

Ana düşünce:

Pablo Picasso okulda kötü bir öğrenciymiş; en çok da matematik dersi ile başı beladaymış. Niye biliyor musunuz? Çünkü bu küçük çocuk, 4 sayısını gördüğü zaman bunu bir buruna benzetiyor ve o burunun ait olduğu yüzün geri kalan bölümünü çizmek için dayanılmaz bir istek duyuyormuş. Diğer çocuklara 4, tam da öğretildiği görünürken, bu dahi ressam; 4'ü öne fırlamış bir burun olarak görmekten hiç kurtulamamış.

Ana düşünce:

Şiir, nesirden bambaşka bir kimliktedir. Musikiden başka türlü bir musikidir diyeceğim. Şiirde nefes ve ses iki temel öğedir. Mısranın ayakları yerden kopmazsa ve uçmazsa ya da ister en hafif perdeden olsun ister gül olsun, kulağı bir ses gibi doldurmazsa gerçek şiir değildir

Ana düşünce:

Ortaya konan bir eserin çoğunluk tarafından okunması nasıl bir değerlilik ölçüsü sayılmazsa, okunmaması da bir değersizlik ölçüsü sayılamaz.

Ana düşünce:

Sanat insanları birbirine yaklaştıran en kuvvetli araçlardan biridir. Aynı kitabı okuyup sevenler arasında kendiliğinden bir yakınlık başlar. Bir tiyatro eserinin temsilinde, birlikte gülenler veya gözleri yaşaranlar arasında bir kaynaşma olmaz mı? Zevklerdeki birliği, ruhlardaki birlik izler.

Ana düşünce:

Bir şemsiye tamircisi, yazmış olduğu şiirlerini incelemesi için Shakespeare'e gönderdiğinde, ünlü yazarın cevabı şu olur; 'Dostum, siz şemsiye yapın, hep şemsiye yapın, sadece şemsiye yapın.

Ana düşünce:

On dokuzuncu asrın ruhanilerinden biri Wayland (Veyland) hiç hata yapmayan bir adam gördüğünü söylemiş. Bu harikulade insanın kim olduğunu sorunca cevaben: “İngiliz müzesinin Mısırlılar galerisinde bir mumya.” demiş. Eğer bir mumya değil de normal bir insansanız, kendi kendinize itiraf etmek istemeseniz bile, girişeceğiniz her teşebbüste birtakım hatalar yapmanız muhtemeldir.

Ana düşünce:

Bir anda çok şeyler başarabilmek değildir insanı üstün kılan. O çok şeyleri hayatının her basamağında serpiştirmesini bilmek, ömür terazisini dengede tutmayı başarabilmektir. Taşı delen, suyun kuvveti değil damlaların sürekliliğidir.

Ana düşünce:

Şimdi ben gençlere bakıyorum; aralarında şüphesiz çok iyi olanlar var ama öyleleri de var ki, kendilerinin bir şeyler öğrenmelerine yarayacak en kıymetli zamanlarını, tıpkı mirasyedinin paralarını düşüncesizce sağa sola savurması gibi harcayıp duruyorlar. Gerçi harcanan para tekrar kazanılıp yerine konabilir. Zamansa öyle değildir. Bir kere gitti mi bir daha geri dönmesine imkân yoktur.

Ana düşünce:

Öğrenimden amacımız daha iyi olmak ve düşüncemizi geliştirmektir. Akkaş der ki: “İnsan düşünce ile görür ve duyar; her şeyden faydalanan, her şeyi düzene sokan, başına geçip yöneten, düşüncedir. Geri kalan her şey kör, sağır ve cansızdır.”

Ana düşünce:

Düşüncemizin çevrede, başkalarında uyandıracığı tepkiyi bilmezsiniz. Değerini, etkisini ölçmediğiniz için de artık bir saplantı olur o; kurtulamazsınız ondan, büyütürsünüz içinizde, her şeyi onun ardından görmeye başlarsınız.

Ana düşünce:

Krallar hiçbir şeyimi almazlarsa bana çok şey vermiş olurlar; hiçbir kötülük etmezlerse yeterince iyilik etmiş olurlar. Bütün istediğim budur onlardan ama nasıl teşekkür ediyorum Allah’a, beni yalnız kendine borçlu etmiş. Nasıl yalvarıyorum ona beni kimseye karşı minnet altına sokmasın diye! Ne mutlu bana, özgürce bunca zaman yaşadım. Bütün çabam kimseye muhtaç olmadan yaşamak.

Ana düşünce:

Ressam mısınız? Ünlü Yunan ressamı Zeuvis gibi üzüm salkımlarını öyle yapınız ki kuşlar onları sahici sanıp gagalamaya gelsin! Romancı mısınız? Gözlemleriniz öyle olmalı ki mahkeme tutanaklarını yayımladığımızı sansınlar.

Ana düşünce:

Nasıl yazar olunabilir? diye soran gence, ünlü bir yazar şu cevabı cermiş: “Yazarsan yazar; okursan okur olursun.

Ana düşünce:

CEVAP ANAHTARI

Çimleri iştahla yiyen keçiler gördüm. Dişlerinin arasında ot, sanki yeniden diriliyormuşçasına yiyorlardı. Suya eğilince suyun güzelliğini gördüm. Hayvanlar ihtiyaçlarını gideriyorlar bununla; ama üzerine ben bir şiir yazdım. Tabiatın şiirini; oysa, mutlu keçi hiçbir zaman şiir yazamayacak. Beni ondan ayıran, onun iştahla yediği çim yahut suya dudaklarını değdirişi değil, yazdığım şiir.

Ana düşünce: İnsanı hayvandan ayıran şey insanın sanatsal bakışa sahip olmasıdır.

Televizyon izliyorum. Sunucu telefondaki seyirciye soruyor: Bugün neyi kutluyoruz? Seyirci cevap veriyor: Atatürk'ü kaybedişimizin 64. Yıldönümünü... Şaşırıp kalıyorum. Bunların ağzından çıkamı kulağı duymuyor galiba. Ne zamandır bir kişinin ölümü kutlanıyor? Hele bu kişi Atatürk'se... Biz ölüm yıldönümlerinde Atatürk'ü anarız, kutlamayı düşmanları yapar. Görüyorsunuz dili bilmemek insanı ne duruma düşürüyor.

Ana düşünce: Dili iyi bilmeyen kişiler, yanlış anlaşılmalara meydan verecek biçimde konuşabilir.

Dilimiz, konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yıllardan beri, durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu, bir buyuran oldu diye değil, değişmesi gerektiği için, değiştirmek zorunda olduğumuzdan, içimizden duyduğumuz için değişiyor. Elimizdeki dille, dünden kalan dille, isteğimizi söyleyemediğimiz için değişiyor.

Ana düşünce: Dil, dışarıdan yapılan müdahalelerden etkilenmez.

Pablo Picasso okulda kötü bir öğrenciymiş; en çok da matematik dersi ile başı beladaymış. Niye biliyor musunuz? Çünkü bu küçük çocuk, 4 sayısını gördüğü zaman bunu bir buruna benzetiyor ve o burunun ait olduğu yüzün geri kalan bölümünü çizmek için dayanılmaz bir istek duyuyormuş. Diğer çocuklara 4, tam da öğretildiği görünürken, bu dahi ressam; 4'ü öne fırlamış bir burun olarak görmekten hiç kurtulamamış.

Ana düşünce: Sanatçıların başkalarına benzemeyen yönleri, küçük yaşlarda ortaya çıkar.

Şiir, nesirden bambaşka bir kimliktedir. Musikiden başka türlü bir musikidir diyeceğim. Şiirde nefes ve ses iki temel öğedir. Mısranın ayakları yerden kopmazsa ve uçmazsa ya da ister en hafif perdeden olsun ister gül olsun, kulağı bir ses gibi doldurmazsa gerçek şiir değildir

Ana düşünce: Musiki ile şiir iç içedir.

Ortaya konan bir eserin çoğunluk tarafından okunması nasıl bir değerlilik ölçüsü sayılmazsa, okunmaması da bir değersizlik ölçüsü sayılamaz.

Ana düşünce: Bir eserin değeri, okuyucu sayısının çokluğu veya azlığı ile ölçülemez.

Sanat insanları birbirine yaklaştıran en kuvvetli araçlardan biridir. Aynı kitabı okuyup sevenler arasında kendiliğinden bir yakınlık başlar. Bir tiyatro eserinin temsilinde, birlikte gülenler veya gözleri yaşaranlar arasında bir kaynaşma olmaz mı? Zevklerdeki birliği, ruhlardaki birlik izler.

Ana düşünce: İnsanları birbirine bağlayan en güçlü araçlardan biri de sanattır.

Bir şemsiye tamircisi, yazmış olduğu şiirlerini incelemesi için Shakespeare'e gönderdiğinde, ünlü yazarın cevabı şu olur; 'Dostum, siz şemsiye yapın, hep şemsiye yapın, sadece şemsiye yapın.

Ana düşünce: Herkes yetenekli olduğu alanlarda çalışmalıdır.

On dokuzuncu asrın ruhanilerinden biri Wayland (Veyland) hiç hata yapmayan bir adam gördüğünü söylemiş. Bu harikulade insanın kim olduğunu sorunca cevaben: “İngiliz müzesinin Mısırlılar galerisinde bir mumya.” demiş. Eğer bir mumya değil de normal bir insansanız, kendi kendinize itiraf etmek istemeseniz bile, girişeceğiniz her teşebbüste birtakım hatalar yapmanız muhtemeldir.

Ana düşünce: Hatasız insan yoktur.

Bir anda çok şeyler başarabilmek değildir insanı üstün kılan. O çok şeyleri hayatının her basamağında serpiştirmesini bilmek, ömür terazisini dengede tutmayı başarabilmektir. Taşı delen, suyun kuvveti değil damlaların sürekliliğidir.

Ana düşünce: Önemli olan bir an başarılı olmak değil, başarının devamlı olmasıdır.

Şimdi ben gençlere bakıyorum; aralarında şüphesiz çok iyi olanlar var; ama öyleleri de var ki, kendilerinin bir şeyler öğrenmelerine yarayacak en kıymetli zamanlarını, tıpkı mirasyedinin paralarını düşüncesizce sağa sola savurması gibi harcayıp duruyorlar. Gerçi harcanan para tekrar kazanılıp yerine konabilir. Zamansa öyle değildir. Bir kere gitti mi bir daha geri dönmesine imkân yoktur.

Ana düşünce: Gençler, zamanın kıymetini bilmeli; onu boşa harcamamalıdır.

Öğrenimden amacımız daha iyi olmak ve düşüncemizi geliştirmektir. Akkaş der ki: “İnsan düşünce ile görür ve duyar; her şeyden faydalanan, her şeyi düzene sokan, başına geçip yöneten, düşüncedir. Geri kalan her şey kör, sağır ve cansızdır.”

Ana düşünce: İnsana ve hayata yön veren düşüncedir.

Düşüncemizin çevrede, başkalarında uyandıracığı tepkiyi bilmezsiniz. Değerini, etkisini ölçmediğiniz için de artık bir saplantı olur o; kurtulamazsınız ondan, büyütürsünüz içinizde, her şeyi onun ardından görmeye başlarsınız.

Ana düşünce: Etkisi ölçülemeyen düşünceler insanda saplantı olur.

Krallar hiçbir şeyimi almazlarsa bana çok şey vermiş olurlar; hiçbir kötülük etmezlerse yeterince iyilik etmiş olurlar. Bütün istediğim budur onlardan ama nasıl teşekkür ediyorum Allah’a, beni yalnız kendine borçlu etmiş. Nasıl yalvarıyorum ona beni kimseye karşı minnet altına sokmasın diye! Ne mutlu bana, özgürce bunca zaman yaşadım. Bütün çabam kimseye muhtaç olmadan yaşamak.

Ana düşünce: Kendine yetmek ve kimseye muhtaç olmadan yaşamak en büyük nimettir.

Ressam mısınız? Ünlü Yunan ressamı Zeuvis gibi, üzüm salkımlarını öyle yapınız ki kuşlar onları sahici sanıp galamaya gelsin! Romancı mısınız? Gözlemlerinizi öyle olmalı ki mahkeme tutanaklarını yayımladığımızı sansınlar.

Ana düşünce: Sanatçının gerçeğe yakın eserler vermesinin gerektiği.

Nasıl yazar olunabilir? diye soran gence, ünlü bir yazar şu cevabı cermiş: “Yazarsan yazar; okursan okur olursun.

Ana düşünce: Güzel yazabilmek için devamlı yazmak gerekir.